



IN HET KORT

Mogelijke dreigingen van (her)opduikende ziekten bij varkens in Vlaanderen.



IN DE KIJKER

Opvallende bevindingen in het veld of vanuit de autopsiezaal van DGZ.



IN BEWEGING?

Trends in de programma's en belangrijke ziekten bij de varkens.

Nr.007

EERSTE SEMESTER 2021



DGZ heeft oog voor varkens

Wat zijn de actualiteiten voor varkens in Vlaanderen, wat kwam er binnen in de autopsiezaal, hoe evolueren varkensziekten?



IN HET KORT

AVP (Afrikaanse Varkenspest): Ondanks het feit dat België in december 2020 zijn AVP vrije status herwon, blijft waakzaamheid geboden. In het Pools-Duitse grensgebied blijft het virus circuleren in de wilde everzwijnenpopulatie. In Duitsland werden er in de eerste helft van 2021 maar liefst 1066 positieve everzwijnen gevonden. De verhoogde waakzaamheid blijft dus ook in België nog van toepassing: vooraleer een behandeling mag ingezet worden bij varkens, moet de dierenarts nog steeds een autopsie laten uitvoeren of serummonsters laten onderzoeken.

PRRSV (Porcien reproductief en respiratoir Syndroom Virus): Begin 2021 werd de nieuwe PRRS-Monitor opfokvarkens gelanceerd, een standaard monitoringsschema waar opfokbedrijven aan kunnen deelnemen. 28 opfokbedrijven startten al met deze monitor. Hiermee heeft nu ieder type varkensbedrijf een eigen Monitor.



IN DE KIJKER

Meer gevallen van *Actinobacillus pleuropneumoniae* infectie bij varkens

In de eerste helft van 2021 zagen we in de autopsiezaal van DGZ opvallend veel gevallen van longontsteking veroorzaakt door *Actinobacillus pleuropneumoniae* (*App*). Dit kan mogelijk verklaard worden door het wisselvallige en koude weer van de voorbije lente, de fluctuerende omgevingstemperaturen en de aanvoer van een overwegend koude noordoostenwind. *App* veroorzaakt een ernstige longontsteking die wordt gekenmerkt door abcesvorming, uitgebreide bloedingen, afsterven van longweefsel en vorming van fibrine (een wit beleg) ter hoogte van het longvlies. De diagnose vindt plaats op basis van de karakteristieke longletsels, gecombineerd met een standaard aerobe cultuur. Bij isolatie kan een antibiogram aangelegd worden. Daarnaast gebeurt in het DGZ Labo altijd een bio- en een serotyping van de geïsoleerde stam.

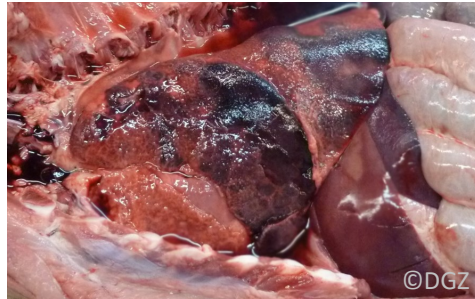
Veescoop? DGZ ondersteunt, ook in opdracht van het FAVV, veehouders en dierenartsen bij de bestrijding, monitoring en preventie van dierziekten.

Deze editie rapporteert over de eerste 6 maanden van 2021.

>> ZIE VOLGENDE PAGINA

<< VERVOLG IN DE KIJKER

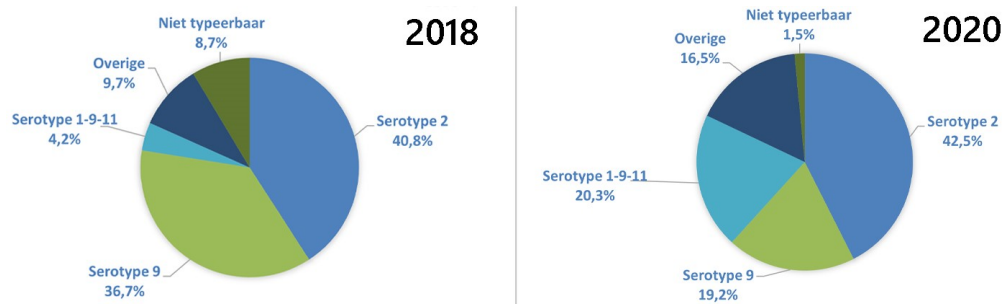
Op basis van de informatie die deze typering-onderzoeken opleveren, kunnen de dieren gericht gevaccineerd worden. Bij een nieuwe uitbraak komen we zo ook te weten of het al dan niet om hetzelfde biotype en serotype gaat. Er zijn 15 verschillende serotypes gedefinieerd. Wat het biotype betreft, wordt voor *App* een onderscheid gemaakt tussen type 1 en 2. Alle isolaten die we in 2021 bij DGZ onderzochten, behoorden tot biotype 1.



Longen met typisch *App*-beeld: verheven donkerzwarte letsels (bloedingshaarden) en fibrinebeleg (droge en korrelige oppervlakte).

Bij DGZ testen we de meest voorkomende sera, namelijk 1, 2, 3, 5, 7, 9 en 11. In 2021 werd serotype 2 veruit het meest teruggevonden, bij liefst 42,5% van de geïsoleerde stammen.

Als de kiem tot geen van deze serotypes behoort, staat op het verslag NT (niet typeerbaar). Als op het verslag bv. serotype 1-9-11 staat, betekent dit dat de stam niet met een maar met de drie sera reageert.



Hoe verspreidt *App* zich?

App is een bacterie die in het ademhalingsstelsel van varkens aanwezig is. Varkens kunnen drager zijn van de bacterie ter hoogte van de amandelen. De verspreiding van *App* tussen bedrijven gebeurt voornamelijk door levende dieren: fokdieren of biggen. Binnen een bedrijf gebeurt de verspreiding ook voornamelijk door de dieren zelf: door neus-neus contact of door spreiding van vloeistofdruppeltjes. Op die manier kunnen zeugen hun biggen besmetten, of besmetten biggen elkaar onderling na het spenen. Daarnaast is verspreiding binnen een bedrijf ook mogelijk via handen, kledij, laarzen of andere materialen. Ook huisdieren en ongedierte kunnen een rol spelen in de verspreiding van de bacterie op een bedrijf.



IN BEWEGING?

Programma/ Ziekte	Meting	2020 (jul-dec)	2021 (jan-jun)	Trend
PRRS-Monitor biggen	uitgevoerde monitors	112	147	↑
	% bedrijven PRRSV negatieve biggen	31,1%	17,4%	↓
Afrikaanse varkenspest	aantal onderzochte bedrijven*	2.576	2.440	↓
<i>Salmonella</i>	% aangeduide risicobedrijven	3,4%	4%	↑
Autopsie	aantal varkens	1.775	2.142	↑

* : Onderzocht in het kader van verhoogde waakzaamheid.

Cijfers gebaseerd op beschikbare gegevens op 07/07/2021

“ ALS WE DE SEROTYPERING IN 2018 VERGELIJKEN MET 2020 ZIEN WE VOORAL EEN STIJGING VAN SEROTYPE 1-9-11 EN EEN DALING VAN SEROTYPE 9. ”